

Motion angående budget och kostnadskontroll

Moderaterna och Kristdemokraterna har varit tydliga med att vi är starkt kritiska till regionens budgetprocess. Vi står dessutom inte bakom de styrdokument i form av budget och förvaltningsplaner som upprättas mellan ansvariga verksamhetschefer och regionledningen.

I korthet beror det på att den politiska regionledningen uppträder som i sagan om Kejsarens nya kläder. De låtsas som att det ser bättre ut än vad det är, men kejsaren är i själva verket naken. År efter år presenteras en budget för hälso- och sjukvårdsförvaltningen som på papperet är i balans. Några månader senare visar prognoserna att förvaltningen drar över budgetramen med 100-tals miljoner. Vi har vid flera tillfällen lyft frågan att budgetarbetet behöver ses över.

I delårsbokslut 1 2021 redovisades ett prognostiserat underskott för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen på 550 miljoner kronor med kommentarer som kan tolkas som att förvaltningen tar ansvar för 40 mkr. Resterande del, 510 mkr är någon annans ansvar. Vems ansvaret är att redovisas inte. I delårsbokslut 2 2021 (september) redovisas underskottet till 410 miljoner kronor.

Budget och plan är regionens största och mest betydelsefulla styrdokument. Där redovisas ramnivåer, prioriteringar och mål som tilldelade förvaltningar/verksamheter har att rätta sig efter. Avgörande för en hållbar ekonomi för Region Västmanland är att budget och plan efterlevs, att ramarna är korrekta och att uppsatta mål är relevanta och nåbara samt att verksamheterna bedrivs på ett effektivt sätt och med god kvalitet.

Enligt vår mening är det ett stort problem för regionen när en förvaltning som disponerar över 80% av regions budget år efter år inte håller sig inom tilldelade budgetramar. En förvaltning som i den senaste omstruktureringen gavs ett ökat ansvar och större åtaganden genom att Vårdvalet inkluderats i förvaltningens uppdrag. Samma förvaltning har även uppgiften att utveckla Nära vård. Samtidigt konstateras att kostnadsutvecklingstakten i förhållande till budget är oroväckande hög.

En ansvarstagande regionledning kan inte fortsätta att stoppa huvudet i sanden och låtsas som att problemet inte finns. Eller är det så att den nuvarande politiska ledningen inte ser någon lösning på problemet och har som strategi att problemet med det växande underskottet i HSF tar vi efter valet. Vad blir lösningen då – skattehöjning?

I takt med att regionen under de närmaste åren investerar allt mer i ett nytt akutsjukhus som i förlängningen leder till kraftigt ökade driftkostnader för hälso- och sjukvården ökar behovet och få kontroll på det skenande budgetunderskottet i HSF.

Från Moderaterna och Kristdemokraternas sida anser vi att utvecklingen går att påverka och att en ansvarstagande regionledning måste agera. Vi har vid åtskilliga tillfällen lagt skarpa förslag i syfte att stärka verksamhetens möjligheter att nå en budget i balans. Det omfattar förslag om avgiftshöjningar, öka intäkterna för såld vård, minskade kostnader och bättre målstyrning.

På vårt initiativ inleddes arbetet med EiB (Ekonomi i Balans) 2019. Syftet med det arbetet var att alla regionens förvaltningar ålades ett sparbeting relativt förvaltningens budgetanslag. Varje förvaltning fick ett par år på sig att klara uppgiften. Samtliga förvaltningar utom HSF har klarat uppgiften.

Av den anledningen föreslår vi att ett nytt arbete startar som ska omfatta Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Arbetet ska ligga till grund för budgetarbetet, budget 2023. Det ska innefatta:

En genomlysning av hela Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen ner till kliniknivå. Utgångspunkten ska vara de senaste fem årens alla genomlysningar. Särskilda fördjupade konsekvensbeskrivningar och avstämningar bör omfatta, exempel:

- Är budgetramen korrekt?
- Vilka andra åtgärder är möjliga för att nå en budget i balans. Det kan vara de faktum att regionen har de högsta sjuktagen i landet. Är de höga sjuktagen påverkbara och i så fall vilka åtgärder krävs? Under en följd av år har HSF haft uppgiften att öka intäkterna av såld vård med mycket liten framgång. Produktiviteten i svensk sjukvård är lägre än hos våra nordiska grannländer. Vad är förutsättningarna och vad krävs för att verksamheten effektiviseras?
- Den administrativa bördan för HSF ökar år för år. Omvittnad av såväl verksamheter som andra. Den utvecklingen är kostnadsdrivande och påverkar anställdas möjligheter att avsätta tid för kärnuppgiften - patientkontakten.
- Nära vård sägs vara lösningen för framtidens utmaningar. Vården ska bli mer kostnadseffektiv. Förvaltningen erhåller nu över 100 miljoner kronor i statsbidrag för sitt utvecklingsarbete. Det har naturligtvis budgetpåverkan. I vilken utsträckning behöver analyseras.
- Analyserna bör även omfatta i vilken omfattning regionen själva ska svara för olika uppgifter/ingrepp eller ta hjälp av andra.
- I vilken utsträckning påverkar avgifter för servicetjänster som andra delar av regionens verksamheter påför HSF.
- Hundratals västmanlänningar väntar på vård och behandling. Vårdköerna påverkar verksamheten negativt. De drar kostnader och leder till försämrad arbetsmiljö och problem för patienterna.

Arbetet ska ledas av en partsammansatt grupp bestående av en företrädare från varje parti i regionfullmäktige.

Med anledning av ovanstående föreslås

- att Region Västmanland inleder arbetet med att nå balans för Hälso- och sjukvårdsförvaltningens budget kontra bokslut enligt vad som redovisas i motionen.

För respektive partigrupp

Tomas Högström (M)

Malin Gabrielsson (KD)